

Zusterweg 19 te Weiteveen

Inhoud

Gegevens Provinciaal monument.....	1
Inleiding.....	2
Omschrijving	2
Waardering.....	3

Gegevens Provinciaal monument

Monumentnummer	PM1-0104
Straat & huisnummer	Zusterweg 19
Plaats	Weiteveen
Gemeente	Emmen

X coördinaat	263871
Y coördinaat	521706
Naam	Kerk Weiteveen
Categorie	Kerkelijke gebouwen
Type	Kerk
Bouwjaar	1918
Architect	
Bijzonderheden	

Inleiding

De KERK is gebouwd in 1918 naar ontwerp van de Groninger architect A. Th. van Elmpt in Overgangsarchitectuur. De kerk werd ter herinnering aan het einde van de Eerste Wereldoorlog gewijd aan Maria, Koningin van de Vrede. De kerk is onderdeel van het katholieke complex met de naastgelegen pastorie en het zusterhuis/verpleeghuis. Het complex werd op initiatief van pastoor P.J. Veltman gebouwd in het veendorp Weiteveen dat rond 1900 was ontstaan als boekweitkolonie en destijds nog Nieuw Schoonebekerveld heette. Het complex vormt een kenmerkende uitdrukking van de ontwikkelingen in het gebied; met de komst van de katholieke veenarbeiders uit het naburige Duitsland ontstonden in Zuidoost Drenthe op diverse plekken katholieke centra. De kerk heeft een (verbouwde) verbinding met de naastgelegen pastorie en aan de westzijde een jongere aanbouw en bosschages. De KERK is in 1972 vergroot naar plannen van J.J. Brugman. Het INTERIEUR bevat een Art Deco ensemble van altaar en toebehoren (1925) naar ontwerp van A. van Os. De kapconstructie is opgebouwd uit spitsboogvormige houten spanten op consoles. Begin mei 1925 werd het tabernakel uit de kerk gestolen. Hoewel het tabernakel enkele dagen later in een greppel werd teruggevonden, wist pastoor Veltman de publiciteit rond deze diefstal uit te buiten en werd geld ingezameld voor de armoedebestrijding in de regio. Ook kon het bovengenoemde altaar worden aangeschaft. Een ander gevolg was de komst van een afdeling van de zusters Franciscanessen waarvoor in 1929-1930 het naast de kerk gelegen zusterhuis werd gebouwd. Zowel zusterhuis als pastorie zijn eveneens aangewezen als provinciaal monument. Naast de kerk staan twee klokkenstoelen waarvan de kleinste vanuit de aanbouw geluid kan worden.

Omschrijving

De KERK heeft een rechthoekige plattegrond met rechthoekig portaal en rechthoekige apsis, is een zaalkerk met vier traveeën met steunberen in de zijgevels en heeft een zadeldak belegd met oranje verbeterde holle pan, halfronde bakgoot en een opgemetselde topgevel

op de daknok. De gevels zijn opgetrokken in een bruinrood en bruingeel genuanceerde baksteen op een trasraam van rode baksteen. De zijgevels worden geleed door drie spitsboogvormige vensters, met afzaat en

gekleurd, niet origineel glas, in een travee. De daklijst wordt gevormd door geprofileerd siermetselwerk met op de voorste gevelhoeken getrapt siermetselwerk. De topgevel aan de noordzijde heeft vlechtwerk en geprofileerd, getand siermetselwerk met overhoekse pan. Voor de noordelijke gevel staat een portaal met zadeldak, gepaarde rondboogvensters, twee in iedere gevel, met afzaat en niet origineel glas. In de topgevel bevinden zich drie rondboogvensters, verder is deze hetzelfde geleed als de topgevel van de zaalkerk. In beide toppen zijn sierankers aangebracht. De entree bestaat uit een keperboog waaronder een segmentboog met vier archivoltten, een dubbele houten strokendeur met neggen en een ingelegde gelijkvloerse gemetselde stoep. Het INTERIEUR is op onderdelen later gewijzigd. Waardevol onderdeel is een Art Deco ensemble van altaar en toebehoren (1925) naar ontwerp van A. van Os. De kapconstructie is opgebouwd uit spitsboogvormige houten spanten op consoles.

Waardering

De zaalkerk is van algemeen provinciaal belang op grond van de volgende criteria:

CULTUURHISTORISCHE WAARDE

- de zaalkerk vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van kerkelijke architectuur op het Drentse platteland aan het begin van de twintigste eeuw;
- en vanwege de waarde als gebouwde uitdrukking van de sociaal-religieuze ontwikkelingen in de veengebieden van Zuidoost Drenthe

ARCHITECTUURHISTORISCHE WAARDE

- vanwege de waarde van de zaalkerk uit 1918 naar ontwerp van A. Th. van Elmpt als representant van kerkelijke architectuur in Overgangsarchitectuur in Drenthe
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp
- vanwege het kenmerkende materiaalgebruik en de (deels nog aanwezige) zorgvuldige detaillering van de zaalkerk in Overgangsarchitectuur Stedenbouwkundige/ensemble waarde
- vanwege de bijzondere betekenis van de zaalkerk voortkomend uit de beeldbepalende ligging binnen de cultuurhistorisch waardevolle veendorp Weiteveen
- vanwege de ensemblewaarde met de naastgelegen pastorie en het zusterhuis als onderdelen van het katholieke complex die eveneens zijn aangewezen als provinciaal monument

GAAFHEID

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van (delen van) het exterieur en het interieur van de zaalkerk
- vanwege de waarde van de zaalkerk in relatie tot de hoge mate van gaafheid van de stedenbouwkundige structuur en de redelijke mate van gaafheid van het bebouwingsbeeld van de omgeving

ZELDZAAMHEID

- vanwege de redelijke mate van zeldzaamheid van de zaalkerk in de provincie Drenthe in relatie tot de voornoemde cultuurhistorische, architectonische en stedenbouwkundige kenmerken